

Čechoslavař

NEZAVISLÝ TYDENÍK

The Czechoslovak Independent Weekly

F.C.I. 4, HOLLAND RD., LONDON W.14

Tel: WES. 2-59, WES 9-21

Bankrotáři v Moskvě...

Krátce po skončení minulého konfliktu prohlásil STALIN v Moskvě, že "z nejdůležitějších výsledků II. světové války je rozbití jednotného světového trhu!" Na mezinárodním hospodářském kolbišti se tedy objevila nová mocnost: Sověty... Zase se harašilo zbraněmi, až se ukázalo, že nové kanony, t. j. rakety, se nestavějí ani tak na střelení jako na strašení, protože v budoucím konfliktu by nebylo ani vítězů ani poražených: zbyly by jen trosky planety rozryté a obnažené výbuchy atomových pum.

CHRUŠČOV přišel s novou strategií úsilí o světovládu. V konfliktu se pokračuje hospodářskými prostředky. Sověty si vytvořily Radu vzájemné pomoci jako odnož Varšavského paktu. Západ si udělal Severoatlantický pakt, ale hospodářsky se dělil na skupinu šesti a sedmi. Nyní se obě skupiny slučují a vytváří se hospodářský gigant o jakém se bolševikům nikdy ani nezdálo. Probouzejí se k vědomí, že hospodářsky sjednocená Evropa bude silnější než nejsilnější velmoc-Amerika! Nastal nový pokřik, neboť současně hospodářství sovětského bloku jde od pěti k jedné. Blokem už nehýbá pokrok, ale praobyčejná bída. Nyní, na rozkaz Moskvy, jež byla před světem odhalena jako parazit na těle satelitů, se ministři předstevní bloku radí, jak zabránit bankrotu. A výsledek: žebrota na Západě! Modleme se lidičky, aby Západ kpnul k m se p tří. R.S.

*****

PRAHA POD STALINOVÝM POMNÍKEM

* Otiskujeme závěr reportáže H.W. RICHTERA z německého rozhlasu o cestě do Prahy: * (3)

Český přítel mi vypráví: Ten pomník jsme vůbec nemuseli stavět. Stalin zemřel, když byl dokončen podstavec a moc nepokročil ani, když Chruščev Stalina na XX. kongresu ztratil... A pak přišlo tání, -hezký čas. Sami Rusové ten pomník pokládají za komický. Ale my jsme pa-pežtější než papež. Ale je něco jako vděčnost, pomohl nám od nacistů. "S pohnutím vstupují do synagogy, dnes jediné v Evropě z 13. stol. Dr. Brod, správce synagogy mi odpovídá na otázku, kterou jsem asi jako Němec neměl položit -po osudě pražských židů... Brod mi vypráví o vyhlazení 70.000 židů, jejichž jména jsou vtesána do zdi. Na židovském hřbitově studují nápisy Britů a Francouzů, Američanů a Řeků. Brod sedí se mnou na lavičce a říká: "Tady není žádná železná opona"-a rozcházíme se bez resentimentu. Ale protiněmecké city v tomto městě dosud žijí. Nejen tisk, ale také vzpomínky je posilují. Na kostele Sv. Karla Boromejského jsou ještě stopy střel, jak se čeští parašutisté bránili přesile SS. ALE JSOU DNEŠNÍ ČEŠI OPRAVDU PROTINĚMEČTÍ?"

"VEČER V TYLOVĚ DIVADLE jsem viděl hru slovenského autora "Půlnoční mše". Na jevišti stojí německý (Pokrač. str. 2)

Č. 24 (XIV) *6d* 15. června 1962

LIDICE 1962: UŽ ANI KŘÍŽ NAD HROBEM

Rolf Winter, západoněmecký reportér významné revue KRISTALL navštívil Lidice 1962 a píše o svých dojmech v předvečer 20. výročí lidické tragedie:

"1. července 1942 v 16 hod. přestaly 500 let staré Lidice existovat. Kde vedl dosud jejich obyvatel na pokraji světa, tichý život, 10 km od černého Kladna, vybuchly nálože a intonovaly poslední akt děsné tragedie. "Lidice, okres Kladno" se tehdy jmenovaly "Liditz, Bezirk Kladno". Němci byli v zemi a vládli v Praze. Lidický život i tehdy byl mírový. Až přišla noc na 10. června 1942 a Lidice se staly světovým pojmem. Obec, která ležela mezi mírnými kopečky, stala se dějištěm něčeho nepředstavitelného. V této noci obstoupily obec německé vojenské útvary: Lidice byly obžalovány a nikdy to nebylo dokázáno, že se v nich ukrývali pachatelé atentátu, přičemž byl před několika dny zabit v Praze SS-Obergruppenführer Heydrich. 500 osob v Lidicích netušilo oné noci, že v dalekém Berlíně "vůdcovým rozkazem" již byl zpečetěn jejich osud. Nevěděli, že K.H. Frank předal do Prahy příkaz, ještě tentýž den "Liditz" = "vyřadit následujícími způsoby": 1. Dospělí muži budou zastřeleni. 2. Všechny ženy budou odvezeny do koncentračních táborů. 3. Děti, schopné poněmčení, budou předány rodinám SS v Říši. Zbytek bude předán k jiné výchově. 4. Obec bude spálena a srovnána ze země...

To všechno bylo vykonáno. V rozednění 10. června 1942 bylo 199 mužů zastřeleno. 84letý byl nejstarší, 14letý nejmladší. 73letý místní farář Josef Štembárka a válečný slepec Alois Prynych byli mezi mrtvými. Nebylo slitování. Ženy byly odvezeny do KZ Ravensbrück, děti odvezeny, psi ubiti. 1. července v mrtvých Lidicích vybuchly nálože, aby nic nezůstalo z malé obce. A nic nezůstalo o...

Kde byl před dvaceti léty rybníček, stojí dnes nápis: I rybníček byl zasypán. Kde stál dříve kostel, roste dnes tráva; v bývalých Lidicích zbyla jen hromádka kameň-určuje místo, na kterém v zahradě jednoho statku byli muži zastřeleni. Zatím povstaly nové Lidice, několik set kroků dále, ale ty nehledají návštěvníci, kteří přicházejí dnes do Lidic. Hledají staré Lidice a jejich "mírový háj" = znamení hrůzy a smíření. Lidický "mírový háj" leží na úpatí jednoho ze svahů, u něhož ležela stará obec. Tisíce růží v něm kvete, růže ze 30ti zemí, z Ruska, Nového Zélandu z Německa. Kvetou ve znamení míru. Jmenují se "Gloria Dei" a "Lepší časy". Růže kvetou také před velkým dřevěným křížem, uprostřed háje, který stojí nad společným hrobem 199ti lidických mužů. (Pokr. str. 2)

ČECHOSLOVÁK JE LIST, KTERÝ BOJUJE!

důstojník z druhé války. Uniforma mu sedí špatně a není docela věrná, na opasku má velikou pistoli, je brutálně slušný, povlivě mazaný, současně odvážný i zbabělý, typ něm. důstojníka, jak ho Češi vidí. Stojí na místě, kde asi dirigoval Mozart, neboť Tylovo divadlo se kdysi jmenovalo Nosticovo a byla v něm premiera "Don Juana". Ve vzpomínce na Mozartovu hudbu vidím něm. důstojníka, který mezi slovenskými kolaboranty a partyzány, zbabělci a souputníky - hned soucitně a hned panský - vykonává hrůzné Hitlerovy rozkazy. Jeho slovenská milenka mu říká, že je stroj na zabíjení a s těmito slovy opuštím divadlo... a pro následující mne ještě druhý den v kabaretě "Semafor", kde jsem viděl nasmělé abstraktní malby. Tady ještě žije soc. realismus, tání se tu nijak neprojevuje. Železný stisk strany je všude jasný, v tendenci, ve výběru kusů, a všechno zrcadlí dirigované, cenzurované divadlo. V "Semaforu" hrají Kristiána Morgensterna a když se ptám, proč právě jeho, říkají mi mladí čeští divadelníci: "U nás je neznámý, ale jeho básně obsahují mnoho narážek, on je pro nás něco jako surrealista a při transpozici dostane zvláštní význam. Ale to vy nepochopíte, musíte mít pro to cvičené ucho." Komponují vlastní blues a při pomalém blues obecenstvo se směje a jásá...

NA ZÁBRADLÍ je tomu podobně; je to divadlo, založené jedním studentem, pokryté sice ne západní, ale východní slávou... Jsem tam odpoledne na představení pro nějakou ruskou delegaci. Ve foyeru stojí mladí tanečníci, s rukama hluboko v kapsách v jejich ošoupaných, starých amerických kalhotách, s divokými plnovousy, pony účesy a každý skoro jako pařížský existencialistický bohémien. Jsou jejich úspěchy tak velké, že si to mohou dovolit anebo mají pro tento exteriér zvláštní povolení strany? V hledišti sténaly židle pod tíhou ruské delegace v nejprostší konfekci. Opálení po dovolené v Bezkydách, masivní muži a ženy, jejich kamery bzučí. Často se zdá, že Ladislav Fialka tlumočí Marcela Marceau; tu je pravá poezie a velké umění, ale nejsou dosud "zas ouži i pantomimové", nedostali vyznamenání jako tanečníci Smetanova divadla. Můj dojem mi říká, že chybí jen trochu zdravého vzduchu a umění by tu mohlo opět kvést a být pravá fascinace. Nic se tu nezměnilo, staroměstská radnice, paláce, barokní fasády, Husův pomník, (Pokrač. str. 4)

LIDICE 1962: (Dokončení ze str. 1.) Kříž je dosud ovinut ostnatým drátem, = uprostřed "mírového háje", k jehož založení se sešel celý svět. Brzy zde bude zbudován monumentální památník, ten už nebude mít žádný kříž, jako nové Lidice nemají kostel. Zůstane jen mírový háj, ve kterém dosud pláčou lidické ženy nad masovým hrobem mužů, v němž dospívající děti lkají nad smrtí otců.

Zůstane také malé muzeum, které stojí na okraji starých lidic a ukrývá hrůzná svědectví hrůzných dnů... leží tu boty zastřelených mužů, náhrobní lampa, kterou SS-áci zapomněli zničit, jsou tu dokumenty tragédie. A je tu také dopis z Göttingen v západní Německu. Poslal ho nositel Nobelovy ceny profesor Dr. Born: "Smutek zavazuje zabránit všem silám, aby se nikdy neopakovaly činy nelidskosti...."

To je vzkaz německého západního demokrata. A to je reportáž něm. novináře v německé revue v sjednocující se Evropě - po dvaceti letech od lidické tragedie. (M)

ČS. DELEGÁT PROMLUVLIL :

(Dijon=Č) V Dijonu se právě skončil sjezd MRP (francouzská křest.-demokr. strana), jehož se účastnili i delegáti zahraničních a středo-evropských křesťansko-demokratických stran v exilu. Na obědě na počest pozvaných hostů byl Čechoslovák Edmund Řehák vyzván k projevu jménem zahraničních delegací. Mluvil hlavně o boji národů za železnou oponou za svobodu a byl za to odměněn bouřlivým potleskem. Býv. ministr a předseda MRP A. Colin v odpovědi na projev čs. delegáta vzpoměl jeho účasti ve francouzském válečném hnutí odporu a zdůraznil sympatie MRP pro boj evropských porobených národů proti komunistické totalitě. (Edmund Řehák je ředitelem francouzské kanceláře ACEN v Paříži, kde udržuje naší věci prospěšné politické styky.)

(Od našeho zpravodaje)

VYŽÁDEJTE SI NAŠE NOVÉ KNIŽNÍ SEZNAMY TISÍCI TITULŮ ČESKÉ, SLOVENSKÉ, ANGLICKÉ A FRANC. LITERATURY O ČSR.

FEJETON TÝDNE: (2. částka) NÁVRÁT NA PODKARPATSKOU RUS

Navštívil jsem v Chustu dům, kde našel rodina kdysi bydlela - v bývalé české kolonii. Jsou to jednoposchodové domky a byty o třech a čtyřech pokojích, jeji známou z takového bytu vstěhováni, protože byl pro ní podle plátných předpisů nadměrný. V jejím bytě je dnes v každém pokoji jedna rodina a v ostatních bytech je tentýž stav. Teď si představejte, že pro celý dům je pouze jeden záchod v přízemí a pro všechny rodiny, bydlící v jednom bytě, jedna společná kuchyň. Je nechutné vyprávět, jak to v těchto domech a kolem nich vyhlíží. Lidé nechodí, zimě a v noci na záchod, ten je velmi často ucpaný a svou potřebu vykonají do papíru a vyhoří balíček z okna. Když byl sněh, tak to nebylo ani tak nehorší. Byl jsem tam právě v době tání a to bylo nesnesitelné. Kolem domů jako houby v lesu...

ZE SYNAGOGY BIOGRAF: Na hlavním náměstí v Chustu byl židovský kostel. Dnes je tam biograf. Tam, kde byla kdysi Baťova prodejna a nad ní, jsou dnes opravářské dílny. Byl vybudován nábytkářský průmysl, který je skutečně monumentální. Paradoxní však je, že výrobky této továrny domácí lidé nedostanou. Výrobky jsou výlučně do Moskvy, Kájeva a Leningradu. Musím však podotknout, že bylo kolem Chustu vykáceno mnoho lesů a pralesů, až to bilo do očí. Nově se nic nezasazuje, neplánuje a proto také nejsou vidět mladé porosty. Plundruje se bez ohledu na to co bude.

KRADOU I MILICIONÁŘI: Lidé na Podkarpatské Rusi chodí nadále nuzně oblečení. Převládá oblečení z tmavomodré "nádražkové" flanelové látky. Kalhoty jsou ušité jako pytle, průsvitné kazajky, jako je v době války nosili ruští zajatci. K tomu vysoké a řídké vrteční boty. Všude notvárně, uniformovaně, bez osobního vkusu. Chodil jsem v klobouku s aktyvkou

v ruce. Považovali mě za nějakého komisaře. Stalo se mi toto: U jednoho podniku v Mukačevě shazovali dva lidé z nákladního auta poleno dříví. Stál u nich milicionář, který se dohlížel, aby se neudal správnosti. Místo toho se snažil mlatit jedno poleno na řídítka svého kola a chtěl si je odvézt. Dělníci na voze však upozorňovali posušky milicionáře na mou přítomnost. Viděli klobouk a aktyvku, takže mě považovali za komisaře z Moskvy. Když mě konečně milicionář shlédl, zajel k rampě a shodil poleno, aby předstíral, že pomáhá dělníkům. Jak se tam musí krást, když i milicionář krade?

MUKAČEVO SE PŘÍLIŠ NEZMĚNILO: V Mukačevě jsem viděl jen jednu novotu: směrem na Starou byl vystavěn tříposchodový číněk. Pokračování příště.

PAMATUJTE NA TISKOVÝ FOND ČECHOSLOVÁKA

** Porad představitelů komun. stran v MOSKVĚ se účastnila delegace vedená pres. NOVOTNÝM, min. předs. ŠIROKÝM, min. O. Šimůnkem a F. Krajčířem. Novotný byl před odletem přijat CHRUSČOVEM. Komuni-
ké o poradách vynášejí úspěchy socialismu, včetně zemědělství(!),
v závěru však žádá zvýšený obchod - s kapitalistickými zeměmi.
** Také čs. PARLAMENTNÍ delegace byla na závěr návštěvy přijata Chruščovem. **

** BARÁKOVA manželka byla podle zpráv z Vídně v tajném přelíčení odsouzena na 3 roky, že nehlásila soudu zločiny svého muže! Pokoušela se také v Blansku v továrně kde pracoval za mlada Barák, přemluvit dělníky k protestu proti jeho zatčení. Patrně také řekla vedoucím komunistům co si o nich myslí... Co se stalo s Barákovými syny není známo. (VT/VSL)

** DOMA VYVRCHOLILA PROTIAMERICKÁ kampaň. Noviny píšejí o "atomovém šílenství", ale veřejnost se dosud oficiálně nedozvěděla o velikých pokusných seriích Sovětů. Doma má tisk špatné svědomí.

** V LIDICÍCH se 10. t. m. v den 20. výročí VYHLAZENÍ OBCE konala velká mezinárodní manifestace. Dohužel bylo výročí zneužito pro stranické propagační manevry. - V růžovém sadu přátelství v Lidicích je již 29.000 keřů ze 30 zemí. **

** President MALI, Modibo Keita, potvrdil za státní návštěvy levi-
cové zaměření svojí vlády. S čs. komunisty podepsal dlouhé pro-
hlášení plné marxistických obrátů, závazků a frází. ** Do Prahy
přijela ISLANDSKÁ parlamentní delegace a Mise dobré vůle z DA-
HOMSKÉ republiky. ** POLSKÝ min. kultury a umění T. Galinski, se ú-
častnil výstavy o čs.-polských kult. stucích. ** Maršál SSSR I. A.
JERLENKO navštívil vých. Čechy. ** KOVÁCI z ČSSR, NDR, NSR a PLR mě-
li porady v Plzni. ** Min. spravedlnosti dr. A. NEUMANN a pověřenec
dr. L. GEŠO sjednali v Budapešti právní dohodu s Maďarskem. ** De-
legace KSČ mešká na studijní cestě v Itálii. **

** LIDSKÉ OSUDY: Ant. PROCHÁZKA, malíř-nár. umělec oslavil "80" **
Prof. V. FICEK, bezručovský badatel, "60". ** A. ZÍB, rozhlasový he-
rec, byl jmenován "zasloužilým umělcem". ** Spisovatel F. NEMEC
dostal vyznamenání "za zásluhy o výstavbu" a Jan PILAŘ "za vy-
nikající práci". ** Leo MACELUCH, administrátor Olomoucké diocé-
se je jediným kandidátem na úřad čs. biskupa pro Ostravskou ob-
last. ** V BRATISLAVĚ byla tisk. konference na niž předloženy do-
klady o činnosti F. KARASINA a dr. ĐURČANSKÉHO za války. ČSSR po-
žádalo západoněm. vládu o jejich vydání jako válečných zločin-
ců. ** V Praze zatčen Štefan JOHACZY, řidič rakouského zájezdové
ho autobusu. Byl obviněn ze špionáže. **

** Připravuje se velký ČESKO-RUSKÝ slovník o pěti svazcích. * Hu-
dební festival PRAŽSKÉ JARO zakončeno koncertem v Obecním domě.
na němž promluvil prof. dr. V. HOLZKNECHT. ** V Praze je souborná
výstava sochaře B. KAFKY. ** "Divadélko z pruhů" otevřeno v Gott-
waldově. ** K 20. výročí LIDIC vyšel román J. ŠKOULOVÉ, Konopkova
kniha LIDICE - stejnojmenná kniha Eleonory WHEELEROVÉ. **

** Pražský HRAD navštívilo za rok 2 miliony osob. Basilika sv. Ji-
ří byla restaurována a další prostory Hradu zpřístupněny veřej-
nosti. ** Lázně TEPLICE oslaví letos 1200. výročí objevení svých
léčivých pramenů. **

** V ZÁLUŽÍ u Mostu se staví provoz na výrobu syntetického li-
hu. ** Přes JESENICKOU přehradu u Chebu vede nový most z předp-
jatého betonu, největší toho druhu v ČSSR. **

** ROZDÍL mezi SSSR a ČSSR: V SSSR stále bují kult osobnosti. V
ČSSR mají také kult, ale žádné osobnosti... ** (Č)

PROTI EXILU

se režim stále ozývá. V novém vydá-
vyšla protixilová kniha Z. Pluhaře :
"Opustíš-li mne" a v posledních květ-
nových dnech vysílala Praha hru Pavla
Hejtmána "Zanechte všech nadějí". Hlav-
ní osobou je mladá dívka, která uprch-
ne na Západ do Německa a "stane se ná-
strojem cizí mocenské politiky v boji
proti svému národu a své vlasti", -
jak řekl pražský komentátor. - Proti ná-
rodu a vlasti? Ó ne, holečkové, jenom
proti režimu, proti komunismu a proti-
vaší partaji. Je tam také postava Dr.
Kalfuse, který je vylicen jako "ztra-
cená existence...", ale třeba právě
ten "Kalfus" je jedním z těch, kteří
přednášejí na jedné z amerických uni-
versit a vydobyl si tvrdé, - ale za-
sloužené úspěchy... /R/

TAM ZA LESEM

jmenuje se film, který natáčí Pavel
Blumenfeld v dukelském průsmyku o bo-
jích z r. 1944. Režisér zalitoval, že
tam "už nejsou stopy po těžkých bo-
jích..." zdali pak tam budou scény,
jak sovětští velitelé hnali nesmyslně
čs. jednotky přes minová pole proti
německým pozicím, aby oslabili sílu čs.
korpusu... ? /S/

ŠVÝCARSKO ZAKÁZALO VJEZD ČS. SOUBORU

Zářich/FCI=. Čs. lidový soubor "On-
draš", který měl v těchto dnech při-
jet na turné do Švýcarska, nedostal od
švýcarských orgánů visa a povolení k
vjezdu. "Ondraš" měl vystupovat v Že-
nevě, v Basileji a ve švýcarském stře-
disku hodinářského průmyslu La Chaux
de Fonds...

V odmítnutí švýcarské orgány praví,
že jejich návštěva ve Švýcarsku "je v
této době nevídaná..." Tím se potvr-
zuje roztrpčení švýcarské vlády nad
nadměrnou čs. špionáží ve Švýcarsku,
jejichž několik členů se zodpovídalo
před švýcarskými soudy a byli odsouze-
ni k vysokým trestům. /M/

TURISTI NEMOHLI DOMU

Lince/FCI=. V těchto dnech zažili ú-
častníci autobusové cesty rakouské tu-
ristické kanceláře z Lince v Praze má-
le dobrodružství... Když se sešli po
prohlídce Prahy na stanoviště, autobus
tam sice stál, - ale šofér chyběl...
A chyběl hodinu, v, tři, autobus už
měl být pomalu zpátky v Linci... a
pak se ukázalo, že čs. polit. policie
rakouského šoféra zatkla "pro špionáž".
Po dlouhém jednání "půjčil" čedok ra-
kouské cestovní kanceláři šoféra, kte-
rý výpravu odvezl domů. Zatčený šofér,
který pochází z Maďarska, žije od kon-
ce války v Rakousku, je rakouský stát-
ní občan a byl již několikrát v ČSSR
ako šofér bez úrazu dopraveno i -
politického... Romy.

SPORT: VE ČTVRFINÁLE V Chile na mistr. s-
věta v kopané po porážce od Mexika 3:
1, vítězstvím nad Maďarskem 1:0, je ČSSR
ve čtvrtfinále proti JUGOSLÁVIÍ. (Č.)

PRAHA POD STALINOVÝM POMNÍKEM (pokračování z 2. strany)

město skoro v nepřírovnatelné kráse, kterou žádná válka ani komunismus nezměnil...

"POLYCRAN" je směs cirkusu a kina, pod obrovskou plachtou v Parku oddechu. Na čtyřech plátnech jsou promítány filmy k stejnému tématu, v bohatém kontrastu k oír = kusovému programu na jevišti, neboť tady cirkus ještě žije a je udržován státem. Bohatě obsazené dvě kapely hrají blues, prusácké marše a vídeňské valčky. Tady jako ve všech kom. zemích vládne lidové veselí, tlačenice, hry pro lid, pravé nar kotikum. V Polyoranu se veselí široké masy, v Laterně Magice je to mezinárodní pu blikum, všechny řeči světa... arabsky, polsky, španělsky, čínsky, německy a ruský mluví dobře oblečené obecenstvo, sledující podivuhodnou směs filmu a divadla, tri = ku a skutečnosti: cembalo na jevišti, skupiny tancujících chlapců na širokém plát ně. Hlasatelka je tu reálná a na plátně mluví současně německy, francouzsky a ang licky. Trik moderní techniky ve všech rozměrech, Laterna magica novověku..., dobrý film a na konec = samozřejmě mírové výzvy... Chruščev a holubice a stále se vrace jíci huculské skupiny v krojích, léta školení tanečnic.... Komunismus sice podpo ruje folklor, ale současně jej také odcizuje samu sobě.

PIVO JE JAKO BYVALO : teče v pivovarech, pivnicích, zahradách, hospodách a výče pech. "U Fleků" popíjí čeští vojáci a všichni mi připadají jako Švejci, kteří slou ží podotnému režimu. "U Kalicha" prodávají malé látkové loutky z pásové výroby a visí tam ještě historický obraz Františka Josefa, rekvizita z velké, méně nepřije mné a humornější doby a ten obraz nese ony slavné fleky od much. Jdu od hospody k hospodě, které už ve všech kom. zemích zmizely a všude je lid, stoly jsou obsaze ny, pije se pivo a mluví se a mluví se... O čem asi mluví? Co se myslí? Jak soudí o komunismu? Ve velkých kavárnách vídeňského stylu už brzy odpoledne není ani mí stečka. Staré dámy nad kávou se zákusky, staří pánové s novinami a ptám se, z če ho žijí tito staří lidé? Vrchní mi přinese s kávou hned skleničku vody a noviny , ale všechno je jen východní tisk a jedny novinami chytřejší než druhé. V mém hotelu je neustálý neklid: státní balet z Havany a funkcionáři mluví stále o svobodě, o se beurčení a o komunismu, přinášející mír; a tmavé, krásné Kubánky s těžkými vlasy jím s nadšením naslouchají. Skutečně, tady je i tanec znásilněn politikou.

KDYŽ MI DOŠLY CIGARETY a po marném pokusu s českými, bulharskými a čínskými =, které všechny chutnají jako sláma =, pokusil jsem se u jednoho z vrátných, kterých musí být celé legiony, mužské i ženské, o západní... Americké neměli, ale prý je všechno k mání, ovšem za devisy, v Tuzexu: všechno za západoněmecké marky. Tuzex je v blízkosti Václavského, v hale jsou směnárny a ceny jsou tam s k o r o ja = ko u nás. Chodím z poschodí do poschodí, četnými schodišti a ku podivu všechno zá padní zboží je tu: nylon a perlon, hračky, hromady látek, anglické, francouzské, čo koláda, plátno z Holandska, cigarety Pall Mall, Camel, Navy Cut, obrovské západní skladiště. Kupující jsou skoro všichni Češi a to nás těší. Ptám se prodáváče, od kud mají lidé tolik devís, krčí rameny a říká: "Bony je možno také koupit" (...). A víc neřekl, až později se ukázalo, že to je celý černý trh a jsou 6x dražší... Tak stát se zmocňuje legálních i ilegálních devís a potvrzuje, že Češi jsou chytří ob chodníci. = V obrovském a pompézním knihkupectví něm. komunistů na Národní třídě četbychtiví z celého světa listují v něm. knihách =, uprostřed propagační výstavy vých. berlínského režimu, všechno jen propaganda... Co je pravda je tu jako lež a oo je lež, je vydáváno za pravdu; nevyslovitelná bída ve Spolkové republice, = ne zaměstnaní sedláci, stávkující, hladoví dělníci, bída a smrt... A blahotyt a bohat ství ve vých. Německu, bohatá pole, smích dělníků pod vlajkami Ulbrichta a on sám se usmívá jako dobrodinec Němců...

STUDIO LOUTKOVÝCH FILMŮ nalézám zastrčené ve dvoře: žádný palác, skvostné kance = láře; těsné, malé místnosti, v nich tvůrčí loutek, kreslíři, kameramani a 4 režisé ři, podivuhodně malý team pro tolik slávy. Kolem stojí dřevěňherci: Cecilie, děde ček automobil a Houska, dlaždič. Režisér mi říká, že celý čs. státní film žije z devís, které vydělají loutkové filmy na západě. Všechno se tu rodí, loutky, nápady, kulisy, scénář; náklad je malý, ale efekt velký. = Na rozloučení jít v čínském re = staurantu =, který není proletářský, ale luxusní, vznešený a internacionální. Vzác = né jsou čínské lampy, čeští vrchní jen sviští, obsluha je nenápadná a ceny nejsou vysoké. A tady jsem viděl českou mládež, kterou jsem znal jen z magazinů. Sedí u velkého stolu, světlovlasé dívky, moderně oblečené, píjí "Plzeňsko", rýžové víno , dělají vtipy a smějí se.

POSLEDNÍ ROZHOVOR S ČECHY je rozmluva s vrchním v hotelu International. Vysoký, v bezvadném smokingu, se šedými spánky, naklonil se ke mně se smutným úsměvem: "Vy jste ze Spolkové republiky, ze záp. Německa, dříve jsem pracoval v Mnichově, ve Víd ni, v Bad Gasteinu =, teď už se tam nedostanu, je to bída..." = "Snad se to brzy změní = nemyslíte, že Kennedy a Chruščev chtějí mír a uvolnění?" Ale pesimismus vrchního se nedá vymluvit. "Jistě, ale co nám to pomůže? Nevěřím v uvolnění. Vzdal jsem se každé naděje. To nemůže dobře jít, při té protichůdné propagandě a nenávisti, kte = rá se vyrábí..." Je to nejkrásnější město, jaké jsem viděl, nejkrásnější v Evropě a možná na celém světě. Škoda, že nemůže být skutečně veselé. A jeho mírový obraz dostane hluboko na šumavě vzrušující poruchu: trojnásobný, proudem nabitý drát, špa nělstí jezdoi, po zubu ozbrojené strážce. Náš vůz je prohlédán jako bych měl graná = ty pod sedadlem, plastikové bomby na osách a nějakého uprchlíka v zavazadlech. Závo = ru tvoří těžká kolejnice a myslím si, = tady už je zase, ta tajemná, studená válka.

ADMINISTRACE PROSÍ, abyste neodkládali úhrady předplatného až po dovolené.....

K PŘÍPADU "ŠUNDOVÁ": (Dokonč. z str. 6.)

Byla řáda dobrý cognac, kouřila denně 60 cigaret, dovolené trávila v Itálii a ve Španělsku. Při tom neopovrhla pod porami soc. dem. stran ve Švýcarsku a ve Švédsku, určenými pro ty méně šťastné. Cestu z USA jí zaplatila Praha. Doma vykládala dojemně, jak neměla na zapla cení lékaře v Americe, který "na proti účet chtěl na ni dělat lékařské poku = sy", ale v Mnichově těsně před návratem si koupila na elegantní Kaufingerstra sse luxusní perziánový kožích = s biso novým lůncem. Stál maličkost =, půldruhé ho tisíce marek. Ten kožích je svědec = tvím "utrpení" soudružky Šundové v e = xilu. Zdalipak chodila v tom buržoázním luxusu v zimě po Praze =, nebo ho muse = la "odevzdat" jako navrátilci před ní ochotně "odevzdali" auta, fotoaparáty a jiné luxusní předměty, které si při = vezli z exilové bídy?

To je profil navrátilce Šundové, kte rá podle Rudého Práva "se pokusila z = hruba objasnit poměry, které vládou na západě". Její návrat je větší charakte ru a bohužel, také ilustrací "bezpeč = nosti" prostředí, v němž tak dlouho a "úspěšně" působila. Zbývá otázka: kdo v Mnichově nese zodpovědnost?

V Mnichovské vysilačce si nyní po = chvalují, že vystoupení Šundové v Pra = ze "posílilo důležitost Svobodné Evro py v očích Američanů". To je šibeníční argumentace, která připomíná úsloví "z nouze cnost"... M. Mnichov.

MÍSTOPISNÝ DOTAZ :

Oboustranný laureát DRDA napsal nový venkovský román, tentokrát o vesnici : DALSKABÁTY. Rád bych věděl, zda to sou visí s vesnicí DÁSKABÁT či-li SENKOV, která náležela k Schwarzenberskému pan ství Cítoliby. Kdo to zná? Odpovědi lask. zašlete prostřed. red. Č.

Karel SCHWARZENBERG.

HLEDÁ SE HOSPODYŇKA = OPATROVNICE

Pro novorozenátka ud září. Hledá Češ = ka s angl. manželem, oba v zaměstná = ní. Opravdu šťastný domov jen 30 km od Londýna. Nab. na zn.: "Vzájemná dů věra" do red. t. l. (Red. doporučuje) A

SOKOLSKÉ PODNIKY : 16.6. bude v Lon = dýně (Čs. nár. dům) "letní taneční ve = čer" ** 24.6.: "Dětský den" s ukázkou mí sletových cvičení. ** 22.7. večer na uvítanou zahraničních, hlavně ame = rických sletových hostů. ** (IL)

"KDE JSOU?"

(Dopis) K této korespondenci mám ma = lou poznámku. Původní dopis od ML ne = byl kritikou a dopis pana Řeháka ne = byl obhajobou. Bylo by přece jen za = jímavé vědět kde kdo je a co dnes dě lá. Mohli byste to zjistit, třeba za cenu rozeslání dotazníků. Každý má p rávo na soukromý život, ale za to ne = lze čekat veřejný dík. Zajiště plaoc ných exilových posic nemůže být to = lik, aby se na každého dostalo a má = lokdo má přístup k "fondům". Ale i v soukromém zaměstnání lze pro společ = nou věc hodně udělat. Opakuji: Kde jsou ti, kteří mají být vidět? D.S. (USA.)

ČS. ZPRÁVY ZE SVĚTA:

** V CLEVELANDU odhalili v "Parku české kultury" pomník T.G. MARYKA, dílo sochaře J.F. JIROUČKA. Projev měli: rep. Ch. A. VANIK, dr. F. SCHWARZENBERG, se. V. VRAZOVÁ. Slavnosti se účastnil též se nátor Frank J. LAUSCHE. (AS) ** ELEANOR ROOSEVELTOVÁ, vdova po prezidentu USA, měla v "HLASU AMERIKY" projev k 20. výročí vyhlazení LIDIC nacisty. Prohlásila, že podle dokumentů jež padly do rukou Američanů, obec neměla přímý styk s parašutisty, ale stala se obětí msty na národě. (VoA) ** VMNICHOVÉ se připravuje založení SOKOLA, který tam byl činný až do r. 1933 kdy byl nacisty zakázán. (R) ** PORTUGALSKÉ vydání "SPUTNIKU Č. 5" vyšlo v Brazílii zásluhou dr. M. RAŠINA a jeho spolupracovníků pod jménem: "A CONQUISTA DO PARLAMENTO". (S5) ** Prof. V. HLAVATÝ přednášel v Seattle (stát Washington) o relativitě a na universitě v Santa Barbara v Kalifornii spolupořádal měsíční seminář na týž námet. (OD) ** RAFAEL KUBELÍK dirigoval v Mnichově koncert orchestru mnichovských symfoniků. Na pořadu byl Bach (C-dur) a Bartok, (obtížný "Blaubarts burg") (M) ** Páter Jaroslav TOMÁNEK, někdejší duchovní správce tábora v Ludwigsburgu, oslavil v USA 25 let kněžské činnosti. Blahopřejeme. (BS/C) ** Karel HRADILÁK, bývalý člen Nár. divadla v Praze a filmový herec, měl dvě role v televizních seriálech "US Route 66" a "Surfside" v Los Angeles. (BS) ** Zdena FANTLOVÁ hrála v melbournské televizi v seriálu "Rozmyslete si rozsudek". (HD) ** Rolf WANKA, český herec hraje v mnichovské Komedii ve hře "Rozto milý páh!" (R) ** Na valné hromadě SPOLKU ČS. ZEN v Londýně předsedkyní znovuzvolena pí. A. LOKAYOVÁ. (IL) ** Na valné hromadě Čs. NÁR. SDRUŽENÍ ve Viktorii (Austrálie), zvolen předs. J. VIOLA, jednat. R. Kanovský a poklad. M. BLÁŽEK. (HD) ** ČESKÁ FILHARMONIE se v r. 1963 účastní solnohradského hudebního festivalu s dirig. K. ANČERLEM. ** Čs. rudá diplomacie se pokouší o štěstí: o pověření v LIBERII požádala pro Jana TVRDÉHO, který je vyučeným kominíkem a později byl stranickým činovníkem. (NZ) ** SDELIŤE-LI nám adresu na dovolené, pošleme Vám tam Č. (!) **

LISTÁRNA REDAKCE:

O Globo:

2.6.62.

O INSTITUTO Brasilei o de Ação Democrática vai lançar a obra de Jan Kozak, "A Conquista do Parlamento", em tradução de Vicente Barreto. O livro relata os métodos dos comunistas de infiltração no governo. Muito oportuno para nós. Aliás, nesta oportunidade desejo também sugerir ao IBA que reedite o livro de Osvaldo Peralva "O Retrato", que é um verdadeiro libelo contra o comunismo, experimentado na própria carne por um brasileiro que viveu no mundo soviético vários anos, a serviço do Partido Comunista, e se desiluiu. ... A "SPUTNIK Č. 5" (mlyf)

portugalsky....

(S5/C) O ČEM PSALA FCI: Měla zprávu o obranné konferenci sovětského bloku v Liblicích "proti antikomunismu". ** Zpráva o příští "III. mezinárodní konferenci o sovětské politické válce". ** Čs. pěvecký sbor "Ondráš" nedostal ŠVÝCARSKÁ vísa. ** "Národní kameny" komunismu: desítky zpráv o neúspěších před i za železnou oponou. ** Nezaměstnanost v MAĎARSKU. ** Odpor proti pracovním závazkům v POLSKU. ** Situační zpráva z TIBETU. ** Zprávy z RUMUNSKA. FCI

JAK SI STOJÍME?

ZA ZASE SI VÝSKÁ: Poch pitelně včdyt tento týden jsme dosáhli opět jen 69,18% nutného předpokladu, tj. na tiskový fond "Hlasu svobody" dšlo 214.13.1. a na předplatném 226.17.1. celkem 440.30.2., místo nutných 60. Letošní bilanční ztráta za 5 měsíců je větší, než průměrná loňská ztráta. Letos je to už 204.19.8... Je to celkem směšná částka, když si uvědomíte, že Českoslovak má nejméně 4=5.000 čtenářů, počítáme-li, že každý výtisk čtou průměrně asi 4 lidé.... Naše "skrýtá rezerva" je esporně v tom, že se se svou troškou do mlýna přihlásí také ti kteří čtou list "s někým jiným"... kdo jej předplácí. Pravda, občas dostáváme podobné příspěvky, ale ty jsou jako bílé vrány. Čas tějším zjevem jsou ovšem dopisy jako ten-

TAK DLOUHO SE CHODÍ SE DŽBÁNEM PRO VODU — AŽ SE ZAPL 'TÍ PŘEDPLATNÉ ... !

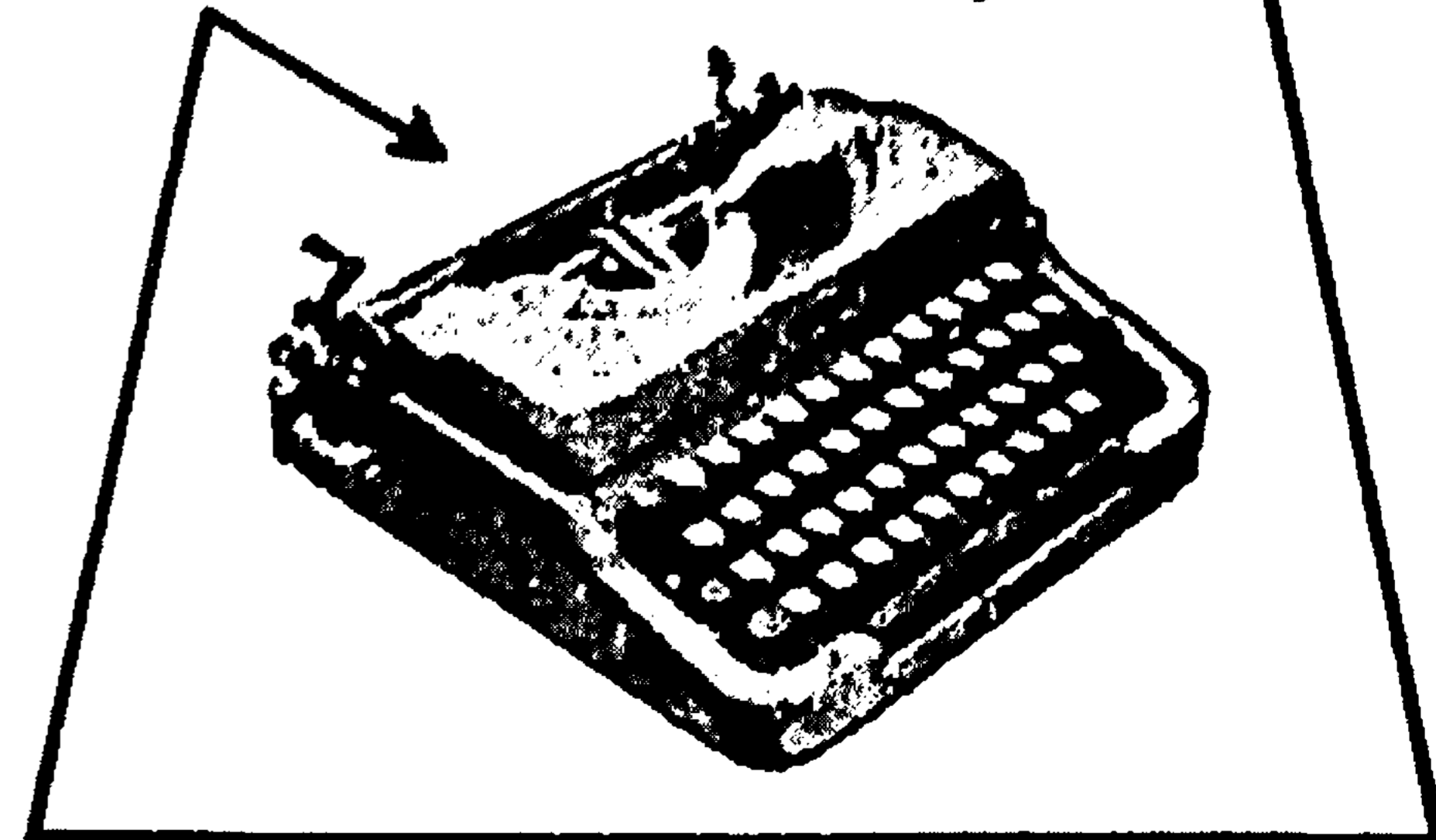
DARY NA BOJ VÝ F N :

TENTO TÝDEN VĚNOVA I: J(S) 28.4.0; KBH (GB) 21.15.0; JG(M) 12/0; FU(A) 21.13.1 KB(C) 7/0; AČ(USA) 21.1.0; RB(US) 21.1.0 DĚKUJEME.

to, jenž došel ve chvíli kdy jsem psal tyto řádky: "v příloze posílám tři libry na předplatné Č.; napište mně příleži ost ě, do kdy tato částka vystačí. Děláte dobrou práci. Č. je velmi užitečným pojítkem mezi čs. emigranty roztroušenými po celém světě. Přeji Vám mnoho zdaru. J. V. Hyka (býv. čs. vysl.) švýcarsko.

BURSA PSACÍCH STROJŮ:

Všech nácek Nové i zánovní. Staré stroje na protiúčet. České i jiné klávesnice:

DŮM ČS. SVOBODNÉHO TISKU, 4 Holland Road, London, W.14. WESTERN 2259 a 9021.

SR LKOVÉ ZPRÁVODAJSTVÍ:

1862 |
1962 |DOPIS Z VÍDNĚ: (K. Zeman);
TAH PROTI SLETU: Mnoho krajanů ve

Vídni, kteří se už po léta marně uchá-

zeli o návštěvní visum do ČSSR, dostalo

nyní výzvy, aby se zúčastnili hromadného s

avnos ní o zájezdu

do Brna, který vyjíždí z Vídně dne 6. července! Po krátkém po-

bytu v Brně mají účastníci tohoto zájezdu právo pobýt jeden mě-

síc v ČSSR, v místech, která si sami vyberou. Zájezd organisu-

je společně komunistický "Sokol" a komunistické Sdružení Čechů

a Slováků ve Vídni, jehož předsedou je rovněž komunistický in-

spektor Blažek. Záměr sledovaný pořadateli je zřejmý: právě v

tu dobu se bude konat ve Vídni jubilejní slet svobodného sokol

stva z celého světa. Krajané mají tímto komunistickým zájezdem

do ČSSR být odlákáni z návštěvy svobodného sokolského sletu.

* DALŠÍ NÁPOR proti demokratické menšině ve Vídni - dirigovaný

Prahou, spočívá v zakoupení Národního Domu v XV. okrese, rovněž

spolkem - "školským" spolkem "Komenský". Tento šťastný spolek,

oplývající tolika finančními prostředky, uzavřel s dosavadními

majiteli N.D. smlouvu, že provede výstavbu této budovy, na kte-

rou dosavadní majitelé neměli dostatek finančních prostředků a

výzvy, učiněné k jejich získání, nepřinesly očekávaný výsledek.

Přestavba staré budovy byla úředně nařízena. Tož se o slovo při-

hlásil opět Blažek z "Komenského". Starý Národní Dům, který je

tak známý z historie československé menšiny ve Vídni, bude pře-

stavěn na moderní hotel s velkou restaurací. České nekomunisti-

cké spolky, které v něm dosud měly svoje sídla, se tak ocitnou

na dlažbě, nebo jim bude nabídnuto, aby za výhodných podmínek

spolupracovali s komunistickým režimem!

* SPORTOVNÍ KLUB SLOVAN se před časem sloučil s klubem, jehož

prokomunistické sympatie byly notoricky známé: Olympia. Staro-

nový klub se nyní jmenuje Slovan-Olympia. Předsedou je inspek-

tor škol "Komenského" ve Vídni Blažek, který se stal komuni-

stou po válce. Z Prahy prý tento sportovní klub dostal 300.000

rak. šilinků na sanaci. (K. Z.)

** AMERICKOU VÝPRAVU Ústředí čs. Sokolstva v zahraničí vede na

SLET do Vídně br. starosta dr. ANTONÍN HŘEBÍK. Mimo Paříže, navš-

tíví výprava LONDÝN, kde bude 22. července hostem Sokola. 23. 7.

navštíví Windsor a Oxford a bude též hostem vydavatelů Č/FCI.

Dr. Petr ZENKL nám dopisem poděkoval za způsob, jímž jsme uvítali knihu ČESKOSLOVENS-

KO, vydanou Radou svobodného Československa, a upozornil nás, že on byl jen jednou

ze skupiny osob, které se o ni přičinily. (Red. Č.) Kniha "ČESKO-

SLOVENSKO" je beze sporu vyvr-

cholením exilové publicistické

činnosti a neměla by chybět v žádné knihovně politického exu-

lanta. Podarilo se úspěšně rozprodat české vydání, mohou se vy-

davatelé odvážit, natisknout i vydání anglické, španělské a jiná.

Cena knihy: \$ 5 je proto přiměřená (2 1.15.0.) SČKS.

Knižní novinky:

F.C.I. PRESS AGENCY: News and Features from behind the Iron Curtain.
WEEKLY Press Release compiled by British and foreign experts on the
situation in the Soviet orbit: Albania, Bulgaria, China, Czechoslovakia, Estonia,
Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Rumania and U.S.S.R.SUBSCRIPTION—by Sea Mail: £2. 10s. annually (\$7, £Au 3. 7s. DM 29,
N. Frs. 35). By Air Mail: £3. 10s. (\$10, £Au 4. 15s.)

Apply for sample copies.

F.C.I., 4 Holland Road, London, W.14, Great Britain Tel: WES 2259, 9021

Volná tribuna:

K PŘÍPADU "ŠUNDOVÁ":

(Dopis) Návrat soudružky Šundové a jejích dvou synů do Prahy není žád= ná sensace=, počet navrátilců z Čs. Radia Svo= bo ná Evro= n= vstupuje do ř= í des= ky. K sestavení "prohlášení" potřebovali v Praze plných 5 měsíců. Na návratu rodiny Šundové jsou zajímaví jedině jeho aktéři: co to je za lidi, jak se dostali do mnichovského vy= silače a co pohnulo matku k návratu s obě= ma syny, které vrátila kom. režimu, před nímž nebožtík Šunda, poctivý tajemník soc. demo= kratické strany v Praze s rodinou uprchl?

Vladimíra Šundová se domů v první řadě vrá= tila jako agentka čs. špionáže. Její předvá= noční návrat měl učinit atraktivní květno= vou "amnestii" pro exulanty... Ale před mo= tivem stojí osoba: Šundová byla po muži soc. demokratka, ale vždy hlasitě zdůrazňovala, že v Praze pracovala v Melantrichu a je ne= terčí Fráni Zemínové. Když čs. exil v Německu mohl obsadit jediná 2 placená místa v soci= ální péči, dostala je soudružka Šundová. V Praze nyní nařikala, že to vynášelo měsíčně jenom 400 DM, ale tentokrát to byl plat, kte= rý byl hoden každého exilového akademika. Je možné, že v tehdejší "Sdružení čs. uprch= líků" v Mnichově došlo k určitým nepravos= tem=, na ně také tato vrcholná organizace čs. exilu v Německu zašla=, ale na nich se v pr= vé řadě podílela sekretářka Šundová... Po zániku organizace převzala Šundovou ihned Svobodná Evropa jako sekretářku významného šefredaktora. Špatně se jí nevedlo, starší syn byl dlouho bezplatně ve švýcarsku a poz= ději rovněž přijat do mnichovské vysilačky, mladší byl poslán do USA, kde vystudoval na americké stipendium. A k tomu měla ještě za manžela rentu od německé vlády. Málokdo měl v exilu tolik štěstí jako soudružka Šundová.

V údobí změny osobního vedení čs. sekce mnichovského vysilače projevila Šundová přá= ní odejet "za synem" do USA. Jednak to byla snaha po vysokém odstupném, které Američané vyplácejí a jednak jí tam vysílala čs. špio= náž. I to se povedlo a tak jí v Praze mohli představit nejen jako zaměstnankyni Svobod= né Evropy, ale také jako "navrátilce z Ame= riky". Praze je Šundová symbolem "hladové= ho, rozedraného, zklamaného exilu=", ve sku= tečnosti "si žila": měla životní úroveň, kterou nemá každý exulant, (Pokrač. str. 4.)

PŘEDPLATNÉ ČECHOSLOVÁKA

Ročně lbní poštou do celého světa:
£1. 15s., \$5, austral. £2, WDM 18. LE= TECKY: £2. 8, \$7, austr. £3. 7s
ZÁJEMCI O OZNÁMKY A INSERCI
necht= si lok. vyzá= jí sazby v administ= raci. Č. jde týdně letecky do 80 zemí. Je nejrozšířenějším pojítkem s čs. zahraničím.

Čechoslovák FCI
v zahraničí

Vydavatel: Svob. čs. tisková společnost.
Redaktor: Josef Josten,
4 Holland Road, London, W.14 (G.B.)
Telephone: WEStern 2259 or 9021
Registered at the G.P.O. as a newspaper.